
Informācija presei, 2009.gada 12.maijs

Kultūras mantojuma un dabas vērtību mijiedarbība Latvijā

Šodien bērni var tikai ar grūtībām iztēloties, ka pārdesmit gadus atpakaļ pie Baltijas jūras varēja piekļūt tikai dažās īpaši norādītās pludmales vietās. Pie jūras iziet bija atļauts tikai dienas gaišajā laikā un nakts laikā pludmales tika uzartas un izgaismotas ar milzīgiem prožektoriem. Lielie novērošanas torņi vēl dažviet ir saglabājušies kā liecinieki no stingrās robežapsardzes. Lai apciemotu piekrastē dzīvojošus radniekus vai draugus bija nepieciešama speciāla atļauja, kas jāuzrāda kontroles punktos. Dažkārt atļaujas netika izsniegtas vai kontroles punktos netika atzītas. Kolkas raga, kas šķir Baltijas jūru no Rīgas jūras līča, apkārtnes iedzīvotājiem nebija ļauts peldēties Baltijas jūrā, jo pastāvēja drauds, ka tie varētu izlemt peldus šķērsot jūru uz Gotlandes salu, kas atrodas 150 km attālumā. PSRS ārējā robeža bija stratēģisks objekts un nekāda veida lieka uzmanība tai nebija vēlama. Ir skaidrs, ka šajos reģionos attīstība bija stingri ierobežota, tādējādi ļaujot dabai saglabāties neskartai. Tajā pat laikā dučiem militāru objektu ir saglabājušies no Padomju laikiem, dodot unikālu iespēju attīstīt mūsdienīgus tūrisma produktus, ievērojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās normas.

Šī gada 11.maijā Laumu dabas parkā norisinājās pirmais projekta seminārs "Sadarbība jaunu produktu izveidei tūrismā Kurzemē". Seminārā piedalījās 35 dalībnieki, starp kuriem bija tūrisma uzņēmumu vadītāji un to darbinieki, tūrisma speciālisti, ministriju pārstāvji u.c. Kopīgi tika meklēti jauni veidi un idejas kā izmantot militārā mantojuma objektus tūrisma piedāvājuma veidošanā. „Militārais mantojums mūsu valstī ir gandrīz aizmirsts,“ saka Asnāte Ziemeles, Latvijas Lauku tūrisma asociācijas prezidente, pārstāvot Baltijas Zaļās jostas projekta partnerorganizāciju. „Cilvēki, kas atceras patiesos tā laika notikumus jau ir veci. Šī ir mūsu pēdējā iespēja šīs atmiņas, stāstus, pieredzēto, tā laika domas un izjūtas pierakstīt. Šīs atmiņas ir ļoti vērtīgas nākamajām paaudzēm. Mēs vēlamies šīs atmiņas un stāstus apvienot ar tādām āra aktivitātēm kā pārgājieni vai velobraucieni bijušā „dzelzs priekšvara“ joslā.“

Projekta ietvaros Latvijā tiek veidota kultūras mantojuma un dabas vērtību mijiedarbība. Šis ir viens no vairākiem pilotprojektiem Baltijas Zaļās jostas projekta ietvaros, kas tiek ieviests ar ES finansiālu atbalstu, un to vada Kīles Universitāte. Baltijas Zaļās jostas projekts katrā no dalībvalstīm gar Baltijas dienvidu un austrumu piekrasti veicina ilgtspējīga tūrisma, ekoloģiskas lauksaimniecības, piekrastes un jūras teritoriju saglabāšanas, integrētas reģionālās plānošanas un sabiedrības līdzdalības aktivitātes. Un šis nav vienīgais šāda veida projekts. Baltijas Zaļās jostas projekts ģeogrāfiski ir kā noslēdzošais posms starptautiskajai Eiropas Zaļās jostas iniciatīvai. Tās nolūks ir izveidot Eiropas ekoloģiskā tīkla pamatu, stiepjoties no Barenca līdz Melnajai jūrai, kā pasaules mēroga simbolu starprobežu sadarbībai dabas aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības jomā.

Kontaktpersona: Baiba Orniņa, „Lauku ceļotājs”, 037167617600, baiba@celotajs.lv
Stefanie Maack, Geographisches Institut, Christian-Albrecht-Universität zu Kiel, 0431/ 880 1782, s.maack@geographie.uni-kiel.de

---

Papildus informācija: Lauku ceļotājs:
http://www.celotajs.lv/cont/prof/proj/GreenBelt/GreenBelt_lv.html
Projekt Baltic Green Belt: www.balticgreenbelt.net

Part of:

Co-financed by:

Attēls 1: Šī militārā mantojuma ekspozīcija atrodama Agra Rozenblūma “Mandaru” mājās Kurzemē. Karavīru ķiveres atrastas rokot palielu piemājas dīķi. Ja arī jums ir savs stāsts, kas saistās ar kādu no bijušajiem militārajiem objektiem - būsim pateicīgi, ja dalīsieties ar Lauku ceļotāju (67617600, antra@celotajs.lv).

Attēls 2: Attēlā redzamā ēka atrodas netālu no Melnsila. Šāda veida būvēs tika izvietoti spēcīgi prožektori gar Baltijas jūru kā PSRS ārējo robežu. Diennakts tumšajās stundās prožektori izgaismoja piekrasti un jūras ūdeņus.

Part of:

Co-financed by:

Attēls 3: Liepājas Karaostas Ziemeļu forti. Laikā no 1894. līdz 1908. gadam Baltijas jūras krastā uz ziemeļiem no Liepājas, tagadējās Karaostas teritorijā, tika izbūvēta ievērojama fortifikāciju sistēma. Nocietinājumi tika iznīcināti pirms Pirmā pasaules kara un daļa ēku atlieku jau aizskalotas ar jūras ūdeņiem. Šobrīd bijusī militārā teritorija ir brīvi pieejama interesentiem. Ir nostāsti, ka fortifikācijas bijušas savienotas ar pazemes ejām, kas vēl mūsdienās nav atrastas. Ziemeļu fortos un Karaostā tiek piedāvātas organizētas ekskursijas un atraktīvi pasākumi - <http://www.karostascietums.lv/new/koveelvar.htm>.

Part of:

Co-financed by: